

NORGES LANDBRUKSHØGSKOLE

Institutt for grønnsakdyrking

Stensiltrykk nr. 86

ISBN 82-576-5543-0

NINF-rapport nr. 27 - 1975

SORTSFORSØK MED KONSERVERTER I 1974

av

Ottar Røeggen

Institutt for grønnsakdyrking, NLH

og

Tove Tronstad

Statens institutt for forbruksforskning

Juni, 1975

NORGES LANDBRUKSHØGSKOLE

Institutt for grønnsakdyrking

Stensiltrykk nr. 86

ISBN 82-576-5543-0

NINF-rapport nr. 27 - 1975

SORTSFORSØK MED KONSERVERTER I 1974

av

Ottar Røeggen

Institutt for grønnsakdyrking, NLH

og

Tove Tronstad

Statens institutt for forbruksforskning

Juni, 1975

INNHOOLD

	Side
I. Sammen drag	1
II. Innledning	1
III. Metodikk og opplysninger	1
IV. Resultater	2
a. Avling	3
b. Kvalitet	5
c. Tidlighet	7
d. Botaniske karakterer	9
e. Kommentarer til resultatene	12
V. Diskusjon	13

I. SAMMENDRAG

1. Anbefalelsesverdige sorter

Av nyere sorter er det grunn til å anbefale 'Fertigoldt' og '4405/69' til videre gransking og eventuelt til utvidet prøving. Begge sorter har hatt god avling og kvalitet. 'Waverex' har også stor avling, men middels kvalitet. Ifølge notatene virker 'Superplus' svært lovende.

2. Interessante lysfrøede sorter

'D 615' og 'D 627' har begge svært små erter, særlig sistnevnte. Til tross for dette har begge gitt gode avlinger. P.g.a. lysegrønne erter har sortene begrenset interesse.

3. Sorter som ikke kan anbefales

Notater fra feltet viser at 'Minigoldt' var den eneste sorten som hadde sprukket skinn. Av den grunn kan sorten ikke anbefales.

Ellers er forsøksresultatene for usikre til å gi ytterligere tilråding.

II. INNLEDNING

For året 1974 hadde Institutt for grønnsakdyrking og Norsk institutt for næringsmiddelforskning planlagt ordinære sortsundersøkelser i konserverter. Formålet med undersøkelsene var å finne fram til de beste sortene m.h.t. avling, kvalitet, tidlighet og botaniske karakterer. Tove Tronstad, Statens institutt for forbruksforskning, har stått for kvalitetsundersøkelsene. Undersøkelsene forøvrig er ledet av førstnevnte forfatter. Prosjektet er finansiert av Selskapet for landbrukets næringsmiddelforskning.

III. METODIKK OG OPPLYSNINGER

Forsøksopplegget gikk ut på å prøve 30 viktige sorter i et hovedforsøk, mens 12 sorter ble sådd ut til observasjon. Begge forsøkene hadde 3 gjentak. Forsøksplanen for hovedforsøket var en 5x6 rectangulare lattice plan. Såingen fant sted 3/5. Etter oppspiring ble det klart at forsøkene kom til å bli ødelagte p.g.a. behandling av jorda med natriumklorat året i forveien. Det ene gjentak av hovedforsøket var imidlertid såpass intakt at en del sorter kunne høstes. Nytt hovedforsøk ble sådd om igjen 19/6 og 21/6. Dette forsøket kom til å ligge på jord som året før hadde vært gjødslet sterkt til purre. Sein såing og høsting samt spiresvikt gjorde at man ikke

a. AVLING

Tabell 1.

Avlingsresultat fra 1. såtid fra ett gjentak

Sorter	Frø- lev.	T.V. ved høsting	Avl. kg/dekar ved T.V. 110
Hyrada	SCHÄF	110	820
D 615	S&G	111	766
4405/69	LD	138	744
Kestrel	HGC	106	731
4437/69	LD	111	710
4546/69	"	116	699
Rurik	S&G	112	660
Ajax	CS	112	587
Galaxie	RB	108	571
Waverex	WAV	108	571
Surprise	CS	109	513
Nr. 4883	LD	128	512
Gjennomsnitt		114	657

Tabell 2.

Avlingsresultat fra 2. såtid

Sorter	Frø-lev.	Pl. pr. m ²	Gj.sn. T.V. ved høsting	Avl. kg/daa ved T.V. 110	Avl. kg/daa ved T.V. 110 Korr.for pl.tall
Fertigoldt	MAN	54	109	601	664
Frivita	SPER	60	140	573	610
Waverex	WAV	52	143	496	569
Beagle	HGC	49	115	515	606
Dark Skinned					
Perfection	CS	52	111	471	546
Primette	S&G	82	104	614	541
Minigoldt	MAN	39	119	392	530
D 627	S&G	62	131	500	523
Rurik	"	49	121	381	471
Ajax	CS	70	124	441	427
Galaxie	RB	61	108	381	411
Igloo	RB	74	156	406	369
D 615	S&G	92	100	478	355
Aurora	RB	88	114	424	317
Euroma	SCHÄF	81	96	374	304
D 953	S&G	71	99	309	291
Chinook	WVS	80	105	346	281
4437/69	LD	55	109	211	271
Celica	SCHÄF	91	110	373	251
Hyrada	"	81	86	303	235
Nr. 4883	LD	56	125	151	205
Gjennomsnitt		67	115	414	415
L.S.D. 5%					182

Variasjonskoeffisient: 26,5

F-verdi: 4,78** (** F>1%)

Korrigeringsfaktor for plantetall er 4,917 kg/daa pr. pl./m² målt ut frå gjennomsnittlig plantetall på 67 pl./m².

Tabell 3.

Skjema for kvalitetsbedømmelse av erter

FARGE	UTSEENDE	SMAK	TEKSTUR
<u>I. Type</u>			
7	Grønn	7 Meget tydelig	7 Lite sterkt skinn
6	Ingen	6 Meget tydelig	6 Sterkt skinn
5	Svak	5 Tydelig	5 Sterkt skinn
4	Grågrønn	4 Svak	4 Sterkt skinn
3	Tydelig	3 Svak	3 Sterkt skinn
2	Ingen	2 Ingen	2 Meget sterkt skinn
1	Meget tydelig	1 Ingen	1 Meget sterkt skinn
<u>II. Styrke</u>			
7	Meget kraftig	7 Meget søt	7 Meget saftig
6	Kraftig farge	6 Gansfull	6 Saftig
5	Litt kraftig farge	5 Litt gansfull	5 Noe saftig
4	Litt blass, blek	4 Litt matt	4 Noe tørr
3	Blass, blek	3 Litt søt	3 Tørr
2	Meget blass, blek	2 Ikke søt	2 Meget tørr
1		1 Ikke søt	1 Meget tørr
<u>III. Jevnhet</u>			
7	Meget jevn farge	7 Ingen avskinning	7 Meget saftig
6	Jevn farge	6 Svak avskinning	6 Saftig
5	Ujevn farge	5 Tydelig avskinning	5 Noe saftig
4		4 Tydelig avskinning	4 Noe tørr
3		3 Meget tydelig avskinning	3 Tørr
2		2 Meget tydelig avskinning	2 Meget tørr
1		1 Meget tydelig avskinning	1 Meget tørr
<u>IV. Splitting</u>			
7	Ingen	7 Meget tydelig	7 Lite sterkt skinn
6	Svak	6 Tydelig	6 Sterkt skinn
5	Tydelig	5 Svak	5 Sterkt skinn
4	Ingen	4 Ingen	4 Sterkt skinn
3	Meget tydelig	3 Ingen	3 Sterkt skinn
2		2 Ingen	2 Meget sterkt skinn
1		1 Ingen	1 Meget sterkt skinn
<u>V. Glans</u>			
7	Meget glansfull	7 Meget søt	7 Meget saftig
6	Gansfull	6 Søt	6 Saftig
5	Litt glansfull	5 Søt	5 Noe saftig
4	Litt matt	4 Litt søt	4 Noe tørr
3	Matt	3 Litt søt	3 Tørr
2	Meget matt	2 Ikke søt	2 Meget tørr
1		1 Ikke søt	1 Meget tørr
<u>VI. Avskinning</u>			
7	Ingen avskinning	7 Ingen	7 Meget saftig
6	Svak avskinning	6 Svak	6 Saftig
5	Tydelig avskinning	5 Tydelig	5 Noe saftig
4		4 Tydelig	4 Noe tørr
3		3 Meget tydelig avskinning	3 Tørr
2		2 Meget tydelig avskinning	2 Meget tørr
1		1 Meget tydelig avskinning	1 Meget tørr
<u>VII. Ren egensmak</u>			
7	Meget tydelig	7 Meget tydelig	7 Lite sterkt skinn
6	Tydelig	6 Tydelig	6 Sterkt skinn
5	Svak	5 Svak	5 Sterkt skinn
4	Ingen	4 Ingen	4 Sterkt skinn
3	Meget tydelig	3 Ingen	3 Sterkt skinn
2		2 Ingen	2 Meget sterkt skinn
1		1 Ingen	1 Meget sterkt skinn
<u>VIII. Søthet</u>			
7	Meget søt	7 Meget søt	7 Meget saftig
6	Gansfull	6 Søt	6 Saftig
5	Litt glansfull	5 Søt	5 Noe saftig
4	Litt matt	4 Litt søt	4 Noe tørr
3	Matt	3 Litt søt	3 Tørr
2	Meget matt	2 Ikke søt	2 Meget tørr
1		1 Ikke søt	1 Meget tørr
<u>IX. Avvikende smak</u>			
7	Ingen avskinning	7 Ingen	7 Meget saftig
6	Svak avskinning	6 Svak	6 Saftig
5	Tydelig avskinning	5 Tydelig	5 Noe saftig
4		4 Tydelig	4 Noe tørr
3		3 Meget tydelig avskinning	3 Tørr
2		2 Meget tydelig avskinning	2 Meget tørr
1		1 Meget tydelig avskinning	1 Meget tørr
<u>X. Skinnstyrke</u>			
7	Lite sterkt skinn	7 Meget tydelig	7 Lite sterkt skinn
6	Sterkt skinn	6 Tydelig	6 Sterkt skinn
5	Sterkt skinn	5 Svak	5 Sterkt skinn
4	Sterkt skinn	4 Ingen	4 Sterkt skinn
3	Sterkt skinn	3 Ingen	3 Sterkt skinn
2	Meget sterkt skinn	2 Ingen	2 Meget sterkt skinn
1	Meget sterkt skinn	1 Ingen	1 Meget sterkt skinn
<u>XI. Saftighet</u>			
7	Meget saftig	7 Meget søt	7 Meget saftig
6	Saftig	6 Søt	6 Saftig
5	Noe saftig	5 Søt	5 Noe saftig
4	Noe tørr	4 Litt søt	4 Noe tørr
3	Tørr	3 Litt søt	3 Tørr
2	Meget tørr	2 Ikke søt	2 Meget tørr
1		1 Ikke søt	1 Meget tørr

Tabell 4.

Kvalitetsbedømmelse av fryste erter.

Sort	T.V.	Farge						Utseende						Smak						Tekstur					
		Farge- type		Farge- styrke		Jevnhet i farge		Opp- splitting		Glans		AV- skinning		Ren egensmak		Søthet		Avvikende smak		Skinn- styrke		Safdig- het			
		P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Ajax	120	3,1-0,35	5,0-0,00	3,3-0,88	4,8-1,38	5,4-0,51	3,4-0,51	4,3-1,16	4,4-0,74	4,3-1,16	4,3-1,16	4,4-0,74	5,9-0,99	5,0-1,06	4,9-1,80										
Aurora	110	4,5-0,53	3,9-1,55	3,4-0,51	4,4-1,76	3,5-0,53	3,1-0,64	3,8-0,88	3,3-0,88	3,3-0,88	3,3-0,88	5,4-1,30	2,9-0,83	2,6-0,74											
Beagle	112	1,5-0,53	4,5-0,53	2,4-0,51	4,6-0,51	5,5-0,53	3,5-0,53	4,6-1,38	5,6-0,91	6,4-1,06	4,9-1,45	5,1-0,83													
D 953	111	1,4-0,52	3,7-0,50	2,2-0,44	4,1-0,60	5,3-0,70	2,0-0,00	4,4-1,33	4,0-1,41	5,7-1,65	4,7-0,86	4,1-0,92													
Euroma	105	2,8-0,46	5,4-0,51	3,1-0,89	4,5-0,53	3,0-0,00	4,5-0,53	3,8-1,03	4,4-1,50	4,4-0,91	5,3-0,88														
Fertigoldt	108	2,3-0,46	5,0-1,06	2,8-0,46	6,4-0,74	5,9-0,35	3,9-1,24	4,4-1,40	5,1-1,24	5,3-1,38	5,1-1,12	4,9-1,55													
Frivita	122	1,4-0,52	3,0-0,00	2,1-0,60	5,1-1,05	3,1-0,33	5,0-0,00	3,7-1,32	2,6-0,72	5,0-1,73	3,6-1,13	2,7-1,22													
Galaxie	100	2,1-0,33	4,4-0,52	2,8-0,44	3,1-0,60	4,6-0,52	2,9-0,33	4,7-0,86	3,9-1,26	6,1-0,78	3,6-1,42	4,0-1,11													
Hyrada	110	1,0-0,00	2,5-0,53	2,4-1,06	6,0-1,06	5,0-1,06	2,5-0,53	3,9-1,64	5,4-1,40	4,9-1,80	6,1-0,83	4,9-1,64													
Kestrel	110	4,0-0,00	6,4-0,52	3,1-0,33	3,6-0,52	5,4-0,52	2,6-0,52	4,0-1,41	4,9-1,36	4,7-1,50	5,0-1,11	4,8-1,98													
Lancet	116	5,2-2,10	5,9-0,33	4,2-0,44	3,6-0,52	3,4-0,52	4,0-1,00	4,9-1,05	4,8-2,04	5,3-1,87	3,8-1,39	4,7-1,50													
Nr. 4883	122	4,5-0,53	3,6-0,74	4,6-0,51	6,1-0,35	3,1-0,35	3,9-0,99	3,6-1,06	2,0-0,75	5,4-0,91	3,0-1,30	3,1-0,99													
Primette	116	4,0-0,00	2,0-0,00	3,5-0,53	7,0-0,00	3,0-1,06	3,0-0,53	3,6-0,70	2,1-0,83	5,0-0,75	5,5-1,41	2,1-0,35													
Rurik	114	2,3-0,50	4,9-0,60	3,1-0,33	2,9-0,92	5,6-0,52	3,0-0,70	4,9-0,78	4,0-0,86	6,1-0,78	3,7-1,58	4,9-1,16													
Superplus	116	6,0-0,00	5,9-0,35	1,8-0,88	4,9-0,83	4,1-0,35	3,0-1,30	5,5-1,30	4,9-0,83	6,5-0,75	5,0-1,06	5,0-0,92													
Valiant	109	3,3-1,00	4,4-0,52	3,1-0,35	2,9-0,33	4,4-0,52	3,0-0,00	4,9-1,36	5,6-0,72	5,7-1,87	4,0-1,00	4,9-1,26													
Waverex	118	2,1-0,33	4,9-1,05	2,1-0,60	3,1-0,92	6,6-0,52	2,9-1,05	4,2-1,30	3,3-1,00	5,2-1,30	5,6-1,13	3,8-1,48													
4405/69	110	2,5-0,53	4,5-1,41	2,6-0,51	5,5-0,53	5,6-0,51	1,5-0,53	4,6-1,40	4,9-0,99	5,9-1,35	5,4-1,06	5,4-0,51													
4437/69	115	3,9-1,05	3,4-0,52	3,4-0,72	3,6-0,52	4,6-0,52	2,9-1,05	4,9-1,09	4,3-1,50	5,6-1,42	3,7-1,22	4,2-1,39													
4770/69	111	1,0-0,00	3,3-1,58	3,7-1,11	3,7-1,58	5,6-0,52	2,6-0,52	4,6-1,23	3,9-0,92	5,9-1,26	5,7-1,00	3,7-1,65													

P = poeng

S = standardavvik

c. TIDLIGHET

Tabell 5.

Tidlighetsdifferensiering av ertesortene ved blomstring og høsting.
1. såtid.

Sorter	Varme-		Døgn til T.V.110	Varme-		Døgn
	Døgn til blom- string	sum til blom- string		sum til T.V.110	(-) eller senere (+) enn Surprise	tidl.
Rurik	50	378	80,6	699		-1,6
Galaxie	51	393	82,1	712		-0,1
Surprise	48	348	82,2	713		+0,0
Ajax	52	407	83,2	723		1,0
D 615	57	453	86,8	756		4,6
Hyrada	54	428	89,0	777		6,8
Nr. 4883	59	472	89,5	781		7,3
Waverex	61	493	91,2	797		9,0
4437/69	54	428	91,9	804		9,7
Kestrel	59	472	92,6	810		10,4
4405/69	64	521	99,7	884		17,5
4546/69	63	510	102,1	906		19,9
Gjennomsnitt	56	442	89,2	780		

Tabell 6.

Tidlighetsdifferensiering av ertesortene ved blomstring og høsting.

2. såtid.

Sorter	Døgn til blomstring	Varme-sum til blomstring	Døgn til T.V.110	Varme-sum til T.V.110	Døgn tidl. (-) eller senere (+) enn Surprise	Døgn tidl. (-) eller senere (+) enn Dark Sk.Perf.
Primette	40	422	69,0	723	-5,2	-15,8
Rurik	40	422	72,4	758	-1,8	-12,4
Beagle	35	375	72,4	758	-1,8	-12,4
Frivita	40	414	72,7*	761*	-1,5	-12,1
Surprise	39	404	74,2	777	⁺ 0,0	-10,6
Nr. 4883	48	498	75,0	791	0,8	-9,8
Igloo	38	398	75,0*	784*	0,8	-9,8
Fertigoldt	42	440	75,3	793	1,1	-9,5
D 627	46	472	76,5*	798*	2,3	-8,3
Galaxie	44	459	76,8	808	2,6	-8,0
Valiant	42	440	77,3	813	3,1	-7,5
Ajax	47	487	77,7	817	3,5	-7,1
Minigoldt	47	481	80,0*	829*	5,8	-4,8
D 615	47	481	80,5*	833*	6,3	-4,3
4437/69	46	472	81,0*	839*	6,8	-3,8
Aurora	49	507	83,1	863	8,9	-1,7
Superplus	50	518	83,2	864	9,0	-1,6
Kestrel	48	498	83,3	866	9,1	-1,5
Lancet	43	449	83,5	865	9,3	-1,3
Cormorant	46	472	84,0*	857*	9,8	-0,8
Dark Sk.Perf.	50	518	84,8	875	10,6	⁺ 0,0
Waverex	52	540	85,0	878	10,8	0,2
Chinook	49	507	85,2	879	11,0	0,4
Celica	51	524	85,6*	873*	11,4	0,8
D 953	48	492	86,0*	877*	11,8	1,2
Euroma	50	514	87,2*	888*	13,0	2,4
Hyrada	49	507	89,6	920	15,4	4,8
4770/69	51	530	91,0	933	16,8	6,2
4405/69	52	540	91,0	933	16,8	6,2
4546/69	53	543	93,0*	929*	18,8	8,2
Gj.snitt	46,1	477	81,0	839		

* Sådd to dager senere.

- 9 -
d. BOTANISKE KARAKTERER

Tabell 7. Blad-, skolme- og ertefarge. 2. såtid.

Sorter	Frø- lev.	Bladfarge	Skolmen						Erter pr. skolme	Ertefarge
			Enkle (E), doble (D), el. multipod (M) skolmer	Farge	Buet el. rett	Butt el. spiss	Skolmelengde i cm			
Ajax	CS	G	D	G	R	B	7,7	5,9	G-Mg	
Aurora	RB	G	D	G	R	B	7,4	6,4	G	
Beagle	HGC	G	E	G	R	B	7,5	6,4	G-Mg	
Celica	SCHÄF	Lg-G	D-M	G-Lg	R	B	8,3	6,5	G	
Chinook	WVS	Mg	D	G	R	B	8,1	6,5	G	
Cormorant	HGC	Mg	D	Mg	R	B	7,6	6,2	Mg	
Dark Skinned Perfection	CS	G	EED	G-Lg	R	B	8,2	6,2	G	
D 615	S&G	G	D	G-Lg	R	B	7,3	7,3	Lg	
D 627	"	G	D	Lg	B	S	8,0	9,6	Lg	
D 953	"	G	D	G	B	S	8,3	9,0	G	
Euroma	SCHÄF	G	M	G-Lg	R	B	7,7	6,4	G	
Fertigoldt	MAN	G	D	G	B	S	8,6	6,6	G	
Frivita	SPER	G	D	G	B	S	9,6	8,2	G	
Galaxie	RB	G-Mg	D	G	R	B	8,4	6,8	G	
Hyrada	SCHÄF	Mg	D	G	R-B	S	9,1	8,0	G	
Igloo	RB	G	EDD	G	R	B	7,4	6,6	G	
Kestrel	HGC	Lg-G	D	Mg	R	B-S	9,4	6,8	Mg	
Lanzet	WAV	G	D	G	R	S	8,5	7,1	G	
Minigoldt	MAN	Mg	D	G-Mg	R	B	7,4	6,9	G-Mg	
Nr. 4883	LD	Mg	D	Mg-G	B	B	6,1	6,8	G	
Primette	S&G	G	EDD	Lg	B	B	7,2	8,1	Lg	
Rurik	"	Mg	EDD	Mg	R-B	B	7,0	6,2	G	
Surprise	CS	Lg	E	Lg	R	B	7,1	5,7	Lg	
Superplus	WAV	G	D	G-Mg	R	B	7,9	7,8	G	
Valiant	HGC	G	E-D	Mg	R	B	8,0	6,6	G-Mg	
Waverex	WAV	G	D	G-Mg	B	B	6,6	7,4	G-Mg	
4405/69	LD	G	M	G	R	B	8,5	6,9	G	
4437/69	"	G-Mg	D	G	R	B	7,4	5,7	G	
4546/69	"	G	M							
4770/69	D	G	DMM	G	R	B	8,4	8,3	G	
Gjennomsnitt							7,9	7,0		

Tabell 8. Ertenes størrelse. 2. såtid.

Sorter	T.V.	Ant. gjen-tak	Beskriv. av størr.	Størrelsesfordeling i %			
				E	F	M	H
Ajax	111	1	M-St	8,6	10,4	17,6	63,4
"	130	2		3,4	5,2	13,0	78,4
Aurora	109	2	M-St	6,9	8,4	15,9	68,8
"	124	1		4,0	4,6	12,9	78,6
Beagle	111	2	M-St	13,5	15,3	24,1	47,2
"	122	1		7,9	11,0	20,7	60,4
Celica	104	1	M-St	18,3	11,4	16,3	54,0
"	113	2		13,9	10,3	13,9	62,1
Chinook	98	1	M-St	12,4	12,2	14,9	60,4
"	109	2		6,1	6,6	13,5	73,8
Cormorant	109	2	Sm-M	14,4	10,9	15,9	58,7
"	124	1		15,3	11,1	14,9	58,7
Dark Skinned	96	1	Meget St	14,1	12,4	15,4	58,0
Perfection	109	1		8,0	7,8	12,1	72,1
"	128	1		3,1	3,3	7,6	85,9
D 615	91	2	Sm	41,4	24,0	23,8	14,9
"	118	1		17,1	27,3	35,3	20,3
D 627	131	3	Sm	44,1	31,6	16,2	8,1
D 953	94	1	Meget små	44,3	28,3	17,9	9,4
"	101	2		39,1	31,3	20,5	9,1
Euroma	93	2	St	20,8	14,8	19,0	45,3
"	104	1		10,6	10,3	16,1	63,0
Fertigoldt	109	3	M	5,0	6,9	14,5	73,6
Frivita	140	3	M	4,9	6,8	23,3	64,9
Galaxie	108	3	M-St	6,4	11,0	26,7	56,0
Hyrada	86	3	M	14,8	16,7	25,0	43,5
Igloo	156	3	M	5,6	9,9	24,5	60,0
Kestrel	104	2	M-St	10,3	11,5	17,7	60,6
"	124	1		6,4	7,7	13,4	72,5
Lanzet	115	3	M	10,6	10,8	14,2	64,4
Minigoldt	101	1	M	23,9	21,5	27,3	27,3
"	124	1		14,5	20,1	29,5	35,8
"	116	1		13,4	19,9	28,9	37,8
Nr. 4883	125	3	Meget små	70,4	19,0	6,8	3,9
Primette	104	3	Sm	35,9	30,4	21,6	12,1

Tab. 8 forts.

Sorter	T.V.	Ant. gjen- tak	Beskriv. av størr.	Størrelsesfordeling i %			
				E	F	M	H
Rurik	103	2	M	31,4	20,6	26,5	21,6
"	158	1		6,0	9,9	29,4	54,7
Surprise	103	3	M	11,0	12,5	18,3	58,2
Superplus	115	3	M-St	22,4	18,9	21,6	37,1
Valiant	119	2	M-St	11,9	10,1	17,8	60,2
"	139	1		6,7	7,4	15,5	70,4
Waverex	143	3	Meget små	29,6	26,0	22,8	21,6
4405/69	109	2		15,5	12,0	16,4	56,1
"	98	1		14,4	13,0	17,5	55,2
4437/69	109	3	Sm-M	20,8	14,0	20,2	45,0
4546/69	108	3		13,9	8,7	14,8	62,6
4770/69	109	3		18,5	15,6	18,4	47,4

Beskrivelse av størrelsen er fra 1. såtid.

Størrelsesfordelingen i % er fra 2. såtid.

Sm = små

M = middels

St = store

e. KOMMENTARER TIL RESULTATENE

1. Avling

Fra første såtid (tabell 1) er det grunn til å merke seg Kestrel og 4405/69 som begge har fått rel. god kvalitet i tillegg til god avling. Der nest er D 615 interessant p.g.a. sine små frø. Hyrada er på topp i avling, og i kvalitet har denne sorten fått høge poeng, men dårlige poeng for farge. 4437/69 har god avling og middels kvalitet. Ajax har middels avling (tabell 1 og 2), men rel. høge poeng for kvalitet.

Fra andre såtid (tabell 2) kan man merke seg at Fertigoldt har god avling og kvalitet og er relativ tidlig. Waverex har også stor avling, men kvaliteten er middels. Ertene derimot er små.

2. Kvalitet

Av primærresultatene i tabell 4 er det gjort en grovt forenklet gruppering av sortene med tanke på å lette oversikten.

1. gruppe: Sorter med 4 poeng eller mer i fleste egenskaper og uten poeng på 2 eller mindre i de andre egenskapene.

Sort	Antall egenskaper med 4 poeng eller mer
Ajax	8
Fertigoldt	8
Kestrel	8
Lancet	8

2. gruppe: Sorter med 4 poeng eller mer i mange egenskaper og uten poeng på 2 eller mindre i de andre egenskapene.

Sort	Antall egenskaper med 4 poeng eller mer
Euroma	7
Galaxie	5
Rurik	6
Valiant	7
Waverex	5
4437/69	5

3. gruppe: Sorter med 4 poeng eller mer i flest egenskaper, men med enkeltpoeng på 2 eller mindre i en egenskap.

Sort	Antall egenskaper med 4 poeng eller mer	Antall egenskaper med 2 poeng eller mindre
Beagle	8	1
Superplus	9	1
4405/69	8	1

4. gruppe: Sorter med 4 poeng eller mer i færre egenskaper, og med poeng på 2 eller mindre i en egenskap.

Sort	Antall egenskaper med 4 poeng eller mer	Antall egenskaper med 2 poeng eller mindre
Aurora	3	1
D 953	7	2
Frivita	3	1
Hyrada	6	1
Nr. 4883	4	1
Primette	4	1
4770/69	4	1

Av disse er 'Frivita' og 'Nr. 4883' høstet ved T.V. 122. Dette er for høgt for fryste erter, og deres poeng kan derfor ikke tillegges noen særlig vekt.

3. Tidlighet

Av spesielle ting å merke seg er sorten 'Nr. 4883'. Ifølge 2. såtid, tabell 6, er den bare 1 døgn seinere enn 'Surprise'. Ifølge 1. såtid er den 7 døgn seinere. Tidligere års forsøk har vist at den er 12-13 døgn seinere enn 'Surprise'. Varmesummen for sortene i 2. såtid er høgt. Særlig er det tilfelle for tidlige sorter som f.eks. 'Surprise'.

4. Botaniske karakterer

Utenom de data som er gitt i tabellene 7 og 8, ble det notert sprukket skinn på Minigoldt. Dette var sterkt framtreddende, og det var den eneste sorten som hadde slik sprekking i 1. såtid. Det er grunn til å forkaste sorten av den grunn.

Av notatene fra 1. såtid på feltet går det fram at 'Superplus', '4405/69', '4770/69', 'Cormorant', 'Kestrel', 'Waverex' og 'Euroma' virket lovende.

V. DISKUSJON

Selv om forsøkene langt på veg mislyktes denne gangen, gir de likevel mange nyttige opplysninger. Alle sorter som har gitt brukbar avling bør man merke seg. Det samme gjelder de som har stått godt i kvalitetsbedømmelsen. Dessuten er sortenes tidlighet godt beskrevet, og observasjoner av botaniske karakterer forteller en hel del. Ser man således på det positive samlet, forteller resultatene en hel del. Sortsgruppering etter avlingsstørrelse har derimot ingen hensikt. For mange sorter er avlingsresultatet direkte misvisende.